

Mały trójpak – nowelizacja prawa energetycznego

11 września br. weszła w życie ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zasadniczym celem tej obszernej nowelizacji jest zapewnienie implementacji przepisów unijnych. Ten tzw. mały trójpak energetyczny przybliży do realizacji wspólnego rynku energii elektrycznej i gazu oraz działa na rzecz rozwoju energetyki prokonsumenckiej. Ponadto wdraża w pełniejszy od dotychczasowego sposób przepisy unijne promujące wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz reguluje wspólne zasady rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego.

Celem nowelizacji jest m.in. rozdzielenie nadzoru nad przesyłem i obrotem gazu. Zgodnie z ustawą nadzór właścicielski nad operatorem gazowego systemu przesyłowego - spółką Gaz-System - będzie sprawował minister gospodarki. Dotychczas było to uprawnienie ministra skarbu.

Nowelizacja wprowadza definicję odbiorcy wrażliwego (tj. osoby, która otrzymuje dodatek mieszkaniowy) wraz z określeniem przysługującego mu od 1 stycznia 2014 r. zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny wynosił będzie rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Limity określono następująco:

- 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
- 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
- 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

Dodatek ten będzie przyznawany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w drodze decyzji na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej i wypłacany do dnia 10 każdego miesiąca z góry. Wypłata dodatku energetycznego będzie zadaniem z zakresu administracji rządowej. To dofinansowanie kosztów zakupu energii wypłacać będą gminy, otrzymujące na ten cel dotację z budżetu państwa (ustawa szczegółowo reguluje zasady jej udzielania).

Wprowadzony został również obowiązek sprzedaży przez firmy gazowe części surowca na giełdach towarowych - tzw. obligo gazowe. Od wejścia w życie nowelizacji do końca 2013 r. przez giełdy ma być sprzedawane 30 % gazu wprowadzonego do sieci przesyłowej, w 2014 r. - 40 %, a od 1 stycznia 2015 r. - 55 %.

Ponadto, w ustawie znalazły się przepisy regulujące wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach, czyli urządzeniach o mocy poniżej 40 kilowatów. Właściciele mikroinstalacji produkujących prąd będą zwolnieni z obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej. Energia taka będzie skupowana po cenie równej 80 proc. średnich cen sprzedaży prądu w poprzednim roku.

Nowelizacja przewiduje także kadencyjność Prezesa i Wiceprezesa Urzędu Regulacji Energetyki (5-letnie kadencje z możliwością ponownego powołania tylko raz). Rozszerza też kompetencje Prezesa URE i zmienia tryb jego powoływania. Prezesa URE będzie powoływał premier samodzielnie, a nie na wniosek ministra gospodarki, jak dotąd.

Ustawa nakłada też na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek dostarczania odbiorcom informacji o ich prawach, sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów. Umowa sprzedaży ma zawierać m.in. informacje o okresie jej obowiązywania, warunkach rozwiązania, możliwości otrzymania pomocy w przypadku awarii oraz o miejscu i sposobie zapoznania się z taryfami.

Nowelizacja określa zasady ustalania krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz monitorowania rynku energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, a także rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie.

Istnieje pilna potrzeba kontynuacji prac nad tzw. dużym trójpakietem energetycznym, gdyż do uregulowania pozostaje jeszcze m.in. kwestia skutecznej budowy źródeł wytwórczych i magazynów energii, całościowe przepisy dotyczące przyłączeń do sieci. Ostatnia nowelizacja Prawa energetycznego nie wdraża w pełni prawa UE dotyczącego OZE. W najbliższej przyszłości wyzwaniem będzie zapewnienie rozwoju OZE z naciskiem na różnorodność stosowanych technologii i wypracowanie efektywnego systemu wsparcia. Polska musi także odpowiedzieć na wymogi „inteligentnej energetyki” (smart grid), wprowadzając w swoim ustawodawstwie mechanizmy i narzędzia zachęcające do racjonalizacji zużycia energii i stabilizujące działalność podmiotów rynku energii.

Opracował: Zdzisław Ginalski